

Laidiens: 07.08.2013., Nr. 152

Oficiālās publikācijas Nr.: 2013/152.4

Latvijas Bankas noteikumi Nr.112

Rīgā 2013.gada 11.jūlijā

Nebanku ārējo maksājumu pārskatu sagatavošanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar likuma "Par Latvijas Banku"

39. panta otro daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā Latvijas Republikā reģistrēta kredītiestāde vai citā valstī reģistrētas kredītiestādes filiāle, kura reģistrēta Latvijas Republikā (tālāk tekstā – kredītiestāde), un Latvijas Republikā reģistrēts komersants (tālāk tekstā – komersants) sagatavo un iesniedz Latvijas Bankai "Nebanku ārējo maksājumu mēneša pārskatu" un "Mēneša pārskatu par kredītiestādē saņemtajiem ienākošajiem ārējiem maksājumiem (1-IB)" (tālāk tekstā – pārskati), kā arī pārskatu sniegšanas termiņus.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

2.1. ārējais maksājums – naudas pārvedums jebkurā valūtā, izmantojot bezskaidrās vai skaidrās naudas maksājumu un kredītiestādes pakalpojumus, kur viena no pusēm (saņēmējs vai maksātājs) ir rezidents un otra puse – nerezidents, vai ārējā noguldījuma palielinājums vai samazinājums;

2.2. ārējā noguldījuma palielinājums – rezidenta veiktais sava pieprasījuma noguldījuma vai termiņnoguldījuma palielinājums citā valstī reģistrētā kredītiestādē (tālāk tekstā – ārvalsts kredītiestāde), veicot naudas līdzekļu pārvedumu no sev pieejama konta kredītiestādē;

2.3. ārējā noguldījuma samazinājums – rezidenta veiktais sava pieprasījuma noguldījuma vai termiņnoguldījuma samazinājums ārvalsts kredītiestādē, veicot naudas līdzekļu pārvedumu uz sev pieejamu kontu kredītiestādē;

2.4. darījuma datums – datums, kurā veikts ārējais maksājums, t.i., attiecīgā summa norakstīta no nebankas konta kredītiestādē vai ieskaitīta tajā;

2.5. ienākošais ārējais maksājums – nerezidenta naudas līdzekļu pārvedums rezidentam vai ārējā noguldījuma samazinājums;

2.6. izejošais ārējais maksājums – rezidenta naudas līdzekļu pārvedums nerezidentam vai ārējā noguldījuma palielinājums;

2.7. nebanka – kredītiestādes klients (rezidents), kas nav monetārā finanšu iestāde (tālāk tekstā – MFI), t.sk. centrālā valdība, vietējā valdība, komersants, mājsaimniecība, mājsaimniecības apkalpojoša biedrība un

nodibinājums;

2.8. tiešās investīcijas – vienas valsts rezidenta (tiešais investors) ieguldījumi citas valsts uzņēmumā (tiešo investīciju uzņēmums), ja rezidenta līdzdalība uzņēmuma (nerezidenta) pamatkapitālā ir 10% un vairāk;

2.9. tiešais investors:

2.9.1. ārvalstīs – rezidents, kura līdzdalība uzņēmuma (nerezidenta) pamatkapitālā ir 10% un vairāk;

2.9.2. Latvijā – nerezidents, kura līdzdalība uzņēmuma (rezidenta) pamatkapitālā ir 10% un vairāk;

2.10. tiešo investīciju uzņēmums:

2.10.1. ārvalstīs – uzņēmums (nerezidents), kura pamatkapitālā rezidenta līdzdalība ir 10% un vairāk;

2.10.2. Latvijā – uzņēmums (rezidents), kura pamatkapitālā nerezidenta līdzdalība ir 10% un vairāk.

3. Citu terminu lietojums atbilst Latvijas Bankas noteikumos, kas nosaka MFI "Mēneša bilances pārskata" sagatavošanas un iesniegšanas kārtību, sniegtajam šo terminu skaidrojumaam.

4. Pārskatos sniegtā informācija nepieciešama, lai nodrošinātu maksājumu bilances statistikas sagatavošanu atbilstoši starptautiskajiem standartiem un Eiropas Savienības, t.sk. Eiropas Centrālās bankas, tiesību aktu prasībām.

5. Pārskatos sniegto informāciju Latvijas Banka var nodot likuma "Par Latvijas Banku" 40. panta otrajā daļā minētajām iestādēm, ievērojot minētajā likumā noteiktās prasības.

II. Pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas kārtība un iesniegšanas termiņi

6. Kredītiestāde sagatavo "Nebanku ārējo maksājumu mēneša pārskatu" (1. pielikums). Komersants, izņemot MFI, sagatavo "Mēneša pārskatu par kredītiestādē saņemtajiem ienākošajiem ārējiem maksājumiem (1-IB)" (2. pielikums), ja tas pārskata mēnesī saņēmis ienākošos ārējos maksājumus.

7. Kredītiestāde "Nebanku ārējo maksājumu mēneša pārskatu" sagatavo par kalendāro mēnesi un iesniedz Latvijas Bankai triju darbadienu laikā pēc pārskata mēneša elektroniskā veidā atbilstoši Latvijas Bankas noteikumiem, kas nosaka kārtību, kādā notiek elektroniskā informācijas apmaiņa ar Latvijas Banku.

8. Komersants "Mēneša pārskatu par kredītiestādē saņemtajiem ienākošajiem ārējiem maksājumiem (1-IB)" sagatavo par kalendāro mēnesi un iesniedz Latvijas Bankai piecu darbadienu laikā pēc pārskata mēneša papīra dokumenta veidā vai elektroniskā veidā atbilstoši Latvijas Bankas noteikumiem, kas nosaka kārtību, kādā notiek elektroniskā informācijas apmaiņa ar Latvijas Banku.

9. Pārskatus iesniedz tad, ja nebanku ārējo maksājumu apjoms, pārrēķināts *euro* saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo attiecīgās ārvalstu valūtas kursu darījuma datumā, ir vienāds vai pārsniedz 10 000 *euro*.

10. Pārskatos neiekļauj nebanku ārējos maksājumus, kas veikti ar norēķinu kartēm.

11. Nebanka, veicot izejošo ārējo maksājumu kredītiestādē, maksājuma uzdevumā uzrāda maksātāja rezidenci (rezidents vai nerezidents), saņēmēja rezidenci (rezidents vai nerezidents, valsts kods) un izejošā ārējā maksājuma kodu.

12. Ja nav iespējams konstatēt, vai maksājums ir ārējais, par izejošo ārējo maksājumu uzskata maksājumu, kura saņēmēja kredītiestāde ir ārvalsts kredītiestāde, bet par ienākošo ārējo maksājumu – maksājumu, kura maksātāja

kredītiestāde ir ārvalsts kredītiestāde.

13. Valsts kodu pārskatos uzrāda kā divu burtu kodu saskaņā ar starptautisko standartu ISO 3166 "Valstu un to teritoriālā iedalījuma vienību nosaukumu kodi". Starptautiskās organizācijas kodu uzrāda kā divu zīmju kodu saskaņā ar *Eurostat Balance of Payments Vademecum* (sk. Latvijas Bankas interneta vietnes (www.bank.lv) izvēlni "Saītes").

14. Valūtas kodu pārskatos uzrāda saskaņā ar starptautisko standartu ISO 4217 "Valūtu un resursu kodi" (sk. Latvijas Bankas interneta vietnes (www.bank.lv) izvēlni "Saītes").

15. Ārējā maksājuma kodu, kas ļauj noteikt ārējā maksājuma mērķi, pārskatos uzrāda saskaņā ar šo noteikumu 3. pielikumu.

16. Ja ārējais maksājums ietver vairākas sastāvdaļas ar atšķirīgu mērķi, katra sastāvdaļa šo noteikumu izpratnē uzskatāma par atsevišķu ārējo maksājumu.

III. "Nebanku ārējo maksājumu mēneša pārskata" aizpildīšanas kārtība

17. Ārējo maksājumu uzrāda tā perioda "Nebanku ārējo maksājumu mēneša pārskatā", uz kuru attiecas darījuma datums, ko norāda pozīcijā "Darījuma datums".

18. Pozīcijā "Darījuma reģistrācijas numurs" norāda ārējā maksājuma reģistrācijas numuru, ko iekšējā uzskaitē izmanto kredītiestāde.

19. Pozīcijā "Nebankas grupas kods" norāda attiecīgās nebankas grupas kodu:

19.1. centrālajai valdībai – "1";

19.2. vietējai valdībai – "2";

19.3. komersantam – "6";

19.4. mājāsaimniecībai – "7";

19.5. mājāsaimniecības apkalpojošai biedrībai un nodibinājumam – "8".

20. Pozīcijā "Komersanta reģistrācijas numurs" norāda komersanta reģistrācijas numuru Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra komercreģistrā.

21. Pozīcijā "Ārējā maksājuma veids" norāda, vai ārējais maksājums ir nebankas ienākošais ārējais maksājums vai izejošais ārējais maksājums, izmantojot šādus apzīmējumus:

21.1. ienākošais ārējais maksājums – K;

21.2. izejošais ārējais maksājums – D.

22. Pozīcijā "Summa" norāda ārējā maksājuma summu tajā valūtā, kurā veikts ārējais maksājums. Šīs pozīcijas skaitļu kopsummu norāda pozīcijā "Skaitļu kopsumma".

23. Pozīcijā "Valūtas kods" norāda tās valūtas kodu, kurā veikts ārējais maksājums.

24. Pozīcijā "Ārējā maksājuma kods" norāda ārējā maksājuma kodu. Ja komersants un kredītiestāde nav savstarpēji vienojušies par ienākošā ārējā maksājuma koda iekļaušanu "Nebanku ārējo maksājumu mēneša pārskatā" un komersants šo kodu kredītiestādei neiesniedz, kredītiestāde aili neaizpilda.

25. Pozīcijā "Valsts kods" norāda ārējā maksājumā iesaistītā nerezidenta valsts kodu vai tās valsts kodu, kur atrodas ārvalsts kredītiestāde, kurā nebanka veikusi ārējā noguldījuma palielinājumu vai samazinājumu. Ja nav iespējams noteikt nerezidenta valsti, izejošajam ārējam maksājumam norāda tās valsts kodu, kurā atrodas izejošā ārējā maksājuma saņēmēja ārvalsts kredītiestāde, bet ienākošajam ārējam maksājumam – tās valsts kodu, kurā atrodas ienākošā ārējā maksājuma maksātāja ārvalsts kredītiestāde.

IV. "Mēneša pārskata par kredītiestādē saņemtajiem ienākošajiem ārējiem maksājumiem (1-IB)" aizpildīšanas kārtība

26. Komersants sagatavo "Mēneša pārskatu par kredītiestādē saņemtajiem ienākošajiem ārējiem maksājumiem (1-IB)" atsevišķi par katru kredītiestādi, kurā tas pārskata mēnesī saņēmis ienākošos ārējos maksājumus.

27. Ja ienākošajā ārējā maksājumā, kura apjoms pārsniedz šo noteikumu 9. punktā noteikto ārējā maksājuma apjomu, ietvertas vairākas sastāvdaļas ar atšķirīgu mērķi, komersants uzrāda informāciju par katru ienākošā ārējā maksājuma sastāvdaļu neatkarīgi no tās apjoma.

28. Ienākošo ārējo maksājumu uzrāda tā mēneša "Mēneša pārskatā par kredītiestādē saņemtajiem ienākošajiem ārējiem maksājumiem (1-IB)", uz kuru attiecas darījuma datums, ko norāda pozīcijā "Darījuma datums".

29. Pozīcijā "Summa" uzrāda ienākošā ārējā maksājuma summu tajā valūtā, kurā veikts ienākošais ārējais maksājums.

30. Pozīcijā "Valūtas kods" norāda tās valūtas kodu, kurā veikts ienākošais ārējais maksājums.

31. Pozīcijā "Ārējā maksājuma mērķis (vārdiem)" norāda ienākošā ārējā maksājuma mērķi.

32. Pozīcijā "Ārējā maksājuma kods" norāda ienākošā ārējā maksājuma kodu.

33. Pozīcijā "Valsts kods" norāda ienākošajā ārējā maksājumā iesaistītā nerezidenta valsts kodu vai tās valsts kodu, kur atrodas ārvalsts kredītiestāde, kurā komersants veicis ārējā noguldījuma samazinājumu.

34. Ja komersants un kredītiestāde ir savstarpēji vienojušies par ienākošā ārējā maksājuma koda iekļaušanu "Nebanku ārējo maksājumu mēneša pārskatā" un komersants kredītiestādei iesniedzis šo kodu, komersants informāciju par ienākošo ārējo maksājumu "Mēneša pārskatā par kredītiestādē saņemtajiem ienākošajiem ārējiem maksājumiem (1-IB)" neiekļauj.

V. Noslēguma jautājumi

35. Pārskatiem par 2013. gada decembri piemēro Latvijas Bankas 2009. gada 5. novembra noteikumus Nr. 48 "Nebanku ārējo maksājumu pārskatu sagatavošanas noteikumi". "Nebanku ārējo maksājumu pārskatu" iesniedz Latvijas Bankai līdz 2014. gada 6. janvārim, un "Paziņojumu par kredītiestādē saņemtajiem ienākošajiem ārējiem maksājumiem" iesniedz Latvijas Bankai līdz 2014. gada 8. janvārim.

36. Atzīt par spēku zaudējušiem Latvijas Bankas 2009. gada 5. novembra noteikumus Nr. 48 "Nebanku ārējo maksājumu pārskatu sagatavošanas noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2009, Nr. 190).

37. Noteikumi stājas spēkā 2014. gada 1. janvārī.

Latvijas Bankas prezidents *I. Rimšēvičs*

Nebanku ārējo maksājumu mēneša pārskats

20 ____ . gada _____

Kreditīestādes nosaukums _____

Kreditīestādes kods |_|_|_|

Nr. p.k.	Darījuma datums	Darījuma reģistrācijas numurs	Nebankas grupas kods	Komersanta reģistrācijas numurs	Ārējā maksājuma veids	Summa	Valūtas kods	Ārējā maksājuma kods	Valsts kods
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Skaitļu kopsumma							x		

Izpildītājs _____
(vārds, uzvārds; tālruņa numurs)

Aizpildīšanas datums _____

Latvijas Bankas prezidents *I.Rimšēvičs*